

- BRITVEC, B., 1993, Granična fitosanitetska inspekcija u Republici Hrvatskoj. - Glasnik zaštite bilja. 5-6: 179-187.
- FREUDE, H., HARDE, K. W. & LOHSE, G. A., 1967, Die Käfer Mitteleuropas. Band 7, Clavicornia. - Krefeld. 310 S.
- LOHSE, G. A. & LUCHT, W., 1992, Die Käfer Mitteleuropas. 2. Supplement mit Katalogteil. - Krefeld. 375 S.
- KOVALJ, A. G., 1987, *Glischrochilus (Librodor) quadrisignatus* (Say) - Novyj dlja fauni SSSR vid žukov-blestjanok (Coleoptera, Nitidulidae). - Entomologičeskoe obozrenie. LXVI. 2: 351-352.
- NOVAK, P., 1952, Kornjaši jadranskog primorja. - JAZU. Zagreb. 521 str.
- NOVAK, P., 1970, Rezultati istraživanja kornjaša našeg otočja. - JAZU. Zagreb. Prirodoslovna istraživanja, knj. 38. 58 str.

IN MEMORIAM

Prof. dr. Guido NONVEILLER

Rijeka, 1913 - Beograd, 2002.

Pisati o prof. dr. Guidu Nonveilleru znači pisati o jednom jedinstvenom životu prepunom događaja, o njegovoj vrlo živahnoj, moglo bi se reći gotovo nemirnoj naravi dugotrajno i neprekidno usmjerenoj istraživačkoj, znanstvenoj i stručnoj djelatnosti, - te je stoga teško napisati dobar prikaz na malom prostoru, ali to je za sastavljača koliko svojevrsni izazov toliko i neizbjegna obveza.

Prof. dr. Guido Nonveiller rođio se 5. lipnja 1913. g. u Rijeci. Obitelj Nonveiller potječe iz njemačkoga grada Trieru blizu Luksemburga (zanimljivo je da se tridesetak km jugoistočno od Trieru nalazi mjesto sličnog naziva Nonnweiler). Neki od predaka živjeli su u Kotoru, kasnije u Splitu i Rijeci. U Rijeci je Guido završio dva razreda osnovne škole na talijanskom jeziku. Nakon što je d'Annunzio 1920. g. proglašio Talijansku regenciju Kvarnera, obitelj se 1921. g. seli u Beč i tu Guido završava osnovnu školu i dva razreda srednje škole na njemačkom jeziku. 1926. g. dolazi kod bake i djeda u Split i tu maturira 1932. g. Iste godine upisuje Poljoprivredno-šumarski fakultet u Zagrebu, ali završava samo 4 semestra jer je iz političkih razloga dobio policijski izgon iz Zagreba. Studij nastavlja u Zemunu i tu diplomiра 1937. g. Već 11. srpnja iste godine stiže u Španjolsku te u redovima Španjolske republikanske armije sudjeluje u borbama 19 mjeseci pod borbenim imenom Novela. Zatim 4 i pol godine provodi u francuskim logorima. Iz logora bježi te se priključuje Pokretu otpora u Francuskoj i postiže čin kapetana. 14. travnja 1945. g. postaje prvi tajnik Jugoslavenske ambasade u Parizu. Prema želji враћa se u Jugoslaviju te 11. rujna 1945. g. postaje direktor Saveznog instituta za zaštitu bilja u osnivanju u Beogradu, kojeg uređuje i vodi 10 godina. Od 1945. g. nastavnik je entomologije na Poljoprivrednom fakultetu u Zemunu, a jedno je vrijeme predavao i marksizam. 1950. g. pokrenuo je izdavanje znanstvenog časopisa *Zaštita bilja* i postao njegov glavni i odgovorni urednik, zatim pokreće stručni časopis *Biljni lekar* i osniva Društvo za zaštitu bilja Srbije. 1952. g. formira Međunarodni laboratorij za proučavanje dudovca (*Hyphantria cunea*) u Paliću, a 1954. g. novi laboratorij u Zemunu. Doktorirao je 1960. god. disertacijom „Biološke odlike imagalih malih gundelja (tribus Rhizotrogini, Scarabaeidae, Col.) sa posebnim osvrtom na njihovo rojenje“. Iste godine odlazi u Tunis kao ekspert FAO na pružanju stručne pomoći iz zaštite bilja, zatim 1962. god. u Kamerun i tu ostaje 13 godina da bi se 1975. god. vratio u zemlju i prešao u mirovinu. Tada se još više posvećuje proučavanju entomologije. Od 1992. do 1996. g. živio je u Parizu. Umro je u Beogradu 7. travnja 2002. god.

Guido Nonveiller počeo se baviti entomologijom još kao gimnazijalac, čim je došao u Split 1926. g. i tamo upoznao Petra Novaka (1879-1968). Družeći se s njime G. Nonveiller se neposredno ili posredno upoznao s većinom entomologa tadašnje Jugoslavije kao i sa strancima. Njemu „koji me je uveo u čudesni svet insekata” posvetio je kasnije svoju knjigu *Pioniri...etc.* Već je tada obišao, najviše pješice, ponekad biciklom, planine Dalmacije i Bosne i Hercegovine. Za studija u Zagrebu obilazi mnoga područja Hrvatske i Slovenije, a za studija u Zemunu neke krajeve Srbije, Sandžak, Crnu Goru, Vojvodinu i Makedoniju. Pod vodstvom zagrebačkoga docenta Božidara Hergule (1899-1939) i beogradskoga profesora Mihajla Gradojevića (1885-1956) angažiran je na praktičnim zadacima iz poljoprivredne entomologije. U svojoj 15. godini našao je na južnim padinama Biokova endemsку vrstu *Trechus nonveillieri* Müller, 1930 (Carabidae, Col.). Već kao srednjoškolac imao je zbirku od 64.000 primjeraka, iz Afrike je donio 120.000, a u Institutu je skupljeno 134.000 primjeraka kukaca. Opisao je više od 35 novih rodova i oko 300 novih vrsta kukaca, a 22 vrste, njemu u čast, prozvane su njegovim imenom. Napisao je više od 130 znanstvenih radova, nekoliko knjiga i monografija, pretežno na stranim jezicima. U roditeljskom domu govorila su se tri jezika, a kasnije je uz talijanski i njemački svladao španjolski, francuski, češki, ruski, engleski i portugalski. Među brojnim njegovim djelatnostima, znakovito je da je prof. G. Nonveiller više od 10 godina s posebnim ekipama proučavao entomofaunu Durmitora i da je u tu svrhu svojim novcem kupio terensko vozilo. Isto tako, za tiskanje I. izdanja svoje monografije *Pioniri proučavanja insekata Dalmacije*, Zagreb, 1989, 388 str. osigurao je novac i pripremio kompjutorski tekst na paus-papiru, a osigurao je novac i za drugo izdanje *The Pioneers of the Research on the Insects of Dalmatia*, Zagreb, 1999, 390 pp. Ta je monografija „za naše prilike možda i neobično, ali barem isto toliko i značajno, a po svom opsegu i načinu prikazivanja zaista iscrpljivo i originalno djelo o prošlosti entomologije u Dalmaciji”, a malo dalje „i nije neobično da se Guido Nonveiller u životnoj dobi koja obiluje erudicijom i znanjem, prihvatio istraživanja prošlosti entomologije u Dalmaciji i vratio onom području gdje je započeo svoju svestranu entomološku aktivnost” (akademik Zdravko Lorković, u predgovoru I. izdanju). U knjizi se obrađuje oko 370 osoba, od toga više od 90 domaćih, koje su više ili manje sudjelovale u proučavanju kukaca Dalmacije. S obiljem podataka knjiga je izvanredno vrijedan doprinos poznавању povijesti entomologije ne samo Dalmacije, nego i tad. Jugoslavije i izvan nje. Surađujući u Hrvatskom biografskom leksikonu (do sada izašlo pet svezaka, A do H) i sâm sam često posezao za tim djelom i -naravno - citirao ga. U istom smislu značajna je i Nonveillerova znanstvena obrada putopisa E. F. Germara: *Reise nach Dalmatien und in das Gebiet von Ragusa*, Leipzig, 1817. (AEJ, 20. Suppl. 1984). Prof. Guido Nonveiller bio je vodeći specijalist za razne skupine

kornjaša (Coleoptera) jugoistočne Europe i svjetski autoritet za beskrilne pčele-Mutillidae, *sensu lato* (Hymenoptera) Afrike i Palearktika.

Prof. Guido Nonveiller bio je član raznih entomoloških i drugih društava. Još za boravka u Kamerunu, a nakon obnove rada Jugoslavenskoga entomološkog društva (JED) u Zagrebu 1969. g. prof. G. Nonveiller postaje redoviti član društva, a od 1977 do 1984. g. bio je predsjednik JED-a i predsjedništvo prelazi u Beograd (i 1984. god. u Ljubljani). Bio je član i sudjelovao je i u radu Hrvatskoga entomološkog društva te je u časopisu *Entomologia Croatica* objavio dva rada (1998, 2001).

Prof. dr. Guida Nonveillera upoznao sam 1975. g. po njegovu povratku iz Kameruna. Od tada, a osobito nakon što je izabran za predsjednika JED-a, veže me niz sjećanja na zajedničke poslove oko izdavanja časopisa *Acta entomologica Jugoslavica* (AEJ), na organizaciji entomoloških skupova i drugo. Imao sam priliku posjetiti izložbu „Zbirke insekata ekvatorijalne Afrike” u Muzeju afričke umjetnosti 1986. god. u Beogradu. Na izložbi se mogao vidjeti veliki dio bogatstva kukaca koje je na tom području skupio prof. G. Nonveiller. Prof. G. Nonveiller nije nikada pravio razlike između sebe i onih s kojima je radio, niti se pravio drugačiji od drugih, iako su neke razlike, ne samo generacijske, bile neizbjegljive. Prof. G. Nonveiller bio je poznat kao izvanredno radin i neumoran istraživač, inicijator i organizator brojnih potvjeta, koji je cijenio i poštovao svakoga s kim je radio. Jedino nije cijenio, kako sam reče - „talente za nerad”.

Svima nama koji smo ga poznavali ili s njime surađivali, takav će nam ostati u neizbrisivom sjećanju.

Branko BRITVEC

OSVRTI

REVIEWS

VII. EUROPSKI ENTOMOLOŠKI KONGRES THESSALONIKI, GRČKA, 7. – 13. LISTOPADA, 2002.

Uz sudjelovanje oko 500 sudionika u Grčkoj je početkom listopada održan VII. Europski entomološki kongres.

Rad kongresa odvijao se u 17 sekcija. Održano je oko 305 usmenih priopćenja i oko 196 postera. Usmena izlaganja su unutar sekcija bila podijeljena na simpozije. Po jednoj sekciji bilo je 1 – 6 simpozija. Usmena izlaganja održavala su se istovremeno u 5 dvorana koje su bile locirane unutar centra, gdje se je kongres održavao. Posteri su bili podijeljeni po sekcijama i danima, ali su unatoč tome mogli biti izloženi cijelo vrijeme u posebnoj dvorani za postere.